

PARAULA I VIDA

L'esperit d'Assís a Barcelona

La propera tardor Barcelona serà la seu de dos esdeveniments religiosos de gran significació: la Trobada Internacional de Pregària per la Pau i la visita del Sant Pare Benet XVI per dedicar el temple de la Sagrada Família. Cal que ens hi preparem espiritualment i també organitzativament, sens dubte. Em sembla que en un i altre esdeveniment es consolidarà la tradició que té la nostra ciutat de ser acollidora i hospitalària.

La Trobada Internacional de Pregària per la Pau tindrà lloc els dies 3, 4 i 5 del proper mes d'octubre. Durant la darrera d'aquestes trobades, la celebrada a Cracòvia —la ciutat amb tants records entranyables de Joan Pau II— al setembre de l'any passat, vaig tenir el goig d'anunciar que la propera trobada se celebraria a la nostra ciutat. Barcelona ja va acollir aquest esdeveniment l'any 2001. Des d'aleshores, en les 24 edicions celebrades fins ara, aquesta iniciativa ha recorregut les principals ciutats d'Europa i també del continent americà, ja que la de l'any 2006 es va celebrar a Washington.

Aquestes trobades tenen la intenció de mantenir l'anomenat *esperit d'Assís* que es posà de manifest en la jornada interreligiosa de pregària per la pau promoguda per Joan Pau II i celebrada a la ciutat de Sant Francesc, a la qual varen assistir cent trenta responsables religiosos de les Esglésies i comunitats cristianes i de les principals religions del món en una data que ja ha esdevingut històrica: el 27 d'octubre de 1986.

Aquesta trobada internacional d'homes i dones de religió, que promou la Comunitat de Sant Egidí, ha fet molt per introduir en el món el compromís d'un diàleg entre les religions i d'un servei de totes elles a favor de la pau. La pau és l'aspiració que es troba en totes les religions, en la seva identitat més profunda.

Aquesta trobada internacional d'homes i dones de religió, que promou la Comunitat de Sant Egidí, ha fet molt per introduir en el món el compromís d'un diàleg entre les religions i d'un servei de totes elles a favor de la pau. La pau és l'aspiració que es troba en totes les religions, en la seva identitat més profunda.

No es vol de cap manera igualar totes les religions ni fomentar un sincretisme. És una trobada sincera, en el respecte a la pròpia identitat de cada religió. Es dialoga amb sinceritat i cada una de les institucions presents prega en un lloc determinat d'acord amb la seva pròpia tradició espiritual. Però tots demanant a Déu el do de la pau. Després, en la cloenda de la trobada, els líders de les religions convergeixen vers un acte comú, en el qual es posa en relleu el compromís de tots de treballar per la pau des de la missió pròpia d'unes institucions religioses.

Així, les religions acaben formant un arc de Sant Martí Il·luminós. Per això en el símbol creat per la Comunitat de Sant Egidí per a aquestes trobades hi ha els colors de l'arc de Sant Martí i el colom de la pau, el de Picasso, un símbol que és ben familiar a la nostra ciutat per diverses raons.

L'objectiu d'aquesta iniciativa —com va dir Benet XVI en el missatge enviat als participants a la de Cracòvia— és el de «promoure el perdó i la reconciliació i lluitar contra la violència, el racisme, el totalitarisme i l'extremisme que desfiguren la imatge de Déu en l'home». Confio en la col·laboració de tots perquè Barcelona pugui celebrar dignament les noces de plata de *l'esperit d'Assís*.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Crida a la convivència interreligiosa

Del 4 al 6 de juny Benet XVI va visitar l'illa de Xipre on va fer una crida als cristians a continuar residint a l'Orient Mitjà. «Quan un sacerdot, una comunitat religiosa, una parròquia es manté ferma i continua donant testimoni de Crist és un extraordinari senyal d'esperança, no només per als cristians sinó també per a tots els qui viuen a la regió». Després també va dir: «Us exhorto que ajudeu a crear una confiança mútua entre cristians i no cristians com a base per construir una pau i una harmonia duradores entre pobles de diferents religions i herències culturals». Benet XVI, que en la foto apareix a la catedral de Sant Joan de Nicòsia, lliurà als bisbes el document de treball del Sínode per a Orient Mitjà que s'iniciarà a Roma el proper 10 d'octubre.

NOVA SERIE

Paraules que expressen la fe

Aquesta és una explicació que creiem necessària per als nostres lectors i lectores. Acabada la sèrie dedicada al llibre del Dr. Josep M. Rovira Belloso, *La fe cristiana en la societat actual*, iniciem avui, a la tercera pàgina, una sèrie extreta del llibre *Ah, sí? Com parlar de Déu als infants*, escrit pel Dr. Francesc Torralba i publicat per Editorial Claret.

Francesc Torralba Roselló (Barcelona 1967) és doctor en Filosofia i en Teologia i actualment és catedràtic de la Universitat Ramon Llull. Ha publicat fins ara més de cinquanta llibres i és molt conegut per les seves conferències i col·laboracions en diferents mitjans de comunicació. És seglar, casat i pare de cinc fills: Núria, Oriol, Anna, Valentí i Mireia.

Com ell confessa, en el primer dels seus escrits, el llibre *Ah, sí? Com parlar de Déu als infants*, no és un llibre per a infants, ni per a teòlegs, ni per a filòsofs. «És un llibre per a pares i sobretot per a mares.»

Amb aquesta intenció li hem demanat que ens autoritzés a publicar uns breus articles extrets d'aquest llibre,

que ofereixen un tast del que ell desenvolupa més extensament i amb més matisos en el mateix.

Els publiquem perquè creiem que la manera senzilla de parlar als infants de la fe cristiana també pot esdevenir útil per als adults, sobretot en aquests temps de secularització, quan tots —pares i mares, catequistes, professors de religió...— podem trobar dificultats a l'hora de trobar les paraules expressives de la fe.

En la redacció d'aquesta sèrie hem cercat de potenciar sobretot el tema de la visió de Déu com Amor, que ens sembla que és central en el llibre de Francesc Torralba i que és un dels seus mèrits. En aquest sentit, el llibre del Dr. Torralba diríem també que té una sintonia de fons amb la sèrie anterior, extreta del llibre del Dr. Josep M. Rovira Belloso, centrat en una teologia amarada de mística, és a dir, del Déu que és Amor.

Desitgem que pugui fer un bon servei als nostres lectors i lectores. I agraïm a l'autor i a l'Editorial Claret l'autorització de poder publicar aquesta selecció de textos extrets del llibre.

ANY MARAGALL

Oh! Quina cosa més sagrada! Diu sant Joan: «En el principi era la Paraula, i la Paraula estava en Déu»; i diu que per ella foren fetes totes les coses; i que la Paraula es féu carn i habità entre nosaltres.

Quin abisme de llum, Déu meu! Amb quin sant temor, doncs, no hauríem de parlar! Havent-hi en la paraula tot el misteri i tota la llum del món.

Oh! ¡Qué cosa tan sagrada! Dice san Juan: «En el principio existía la Palabra y la Palabra estaba con Dios»; y dice que por ella fueron hechas todas las cosas; y que la Palabra se hizo carne y habitó entre nosotros. ¡Qué abismo de luz, Dios mío! ¡Con qué santo temor, pues, deberíamos hablar! Habiendo en la palabra todo el misterio y toda la luz del mundo.

(Elogi de la paraula, Barcelona, 15.10.1903)

DIUMENGE XV DE DURANT L'ANY

► Lectura del llibre del Deuteronomi (Dt 30,10-14)

Moisés s'adreçà al poble i li digué: «Escoltaràs el Senyor el teu Déu, guardant els seus manaments i els seus decrets escrits en el llibre d'aquesta Llei, i et convertiràs al Senyor, el teu Déu, amb tot el cor i amb tota l'ànima.

»La Llei que avui et dono no és massa difícil per a tu, ni és fora del teu abast. No és pas al cel, que puguis dir: «Qui és capaç de pujar-hi per anar-la a buscar i fer-nos-la conèixer, perquè la puguem practicar?» Ni és tampoc a l'altra banda del mar, que puguis dir: «Qui és capaç de travessar per anar-la a buscar i fer-nos-la conèixer, perquè la puguem practicar?» Són paraules que tens molt a prop teu per poder-les complir: les tens als llavis, les tens al cor.»

► Salm responsorial (68)

R. *Els humils que busquen Déu sincerament diran: «Tingueu llarga vida.»*

A vós us prego, Senyor, / en aquesta hora propícia; / escolteu-me, Déu meu, vós que estimeu tant, / vós que sou fidel a salvar els amics. / El vostre amor, Senyor, vessa bondat; / mireu-me, responeu, vós que estimeu tant. R.

Jo, Déu meu, sóc un pobre sofrent. / Que el vostre ajut em defensi. / Els meus càntics lloaran el nom de Déu, / reconeixeran la grandesa del Senyor. R.

Se n'alegraran els humils quan ho vegin; / els qui busquen Déu sincerament diran: / «Tingueu llarga vida». / El Senyor escolta sempre els desvalguts, / no té abandonats els seus captius. R.

Déu salvarà Sió, / reconstruirà les viles de Judà; / hi habitaran els servents del Senyor / ells i els seus fills les posseiran, / hi viuran els que estimen el nom de Déu. R.

► Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses

(Col 1,15-20)

Jesucrist és imatge del Déu invisible, engendrat abans de tota la creació, ja que Déu ha creat totes les coses per ell, tant les del cel, com les de la terra, tant les visibles com les invisibles, trons, sobirans, governs i potestats. Déu ha creat tot l'univers per ell i l'ha destinat a ell. Ell existeix abans que tot, i tot es manté unit gràcies a ell.

Ell és també el cap del cos, que és l'Església. Ell n'és l'origen, és la primícia dels qui retornen d'entre els morts, perquè ell ha de ser en tot el primer. Déu volgué que residís en ell la plenitud de tot el que existeix; per ell Déu volgué reconciliar-se tot l'univers, posant la pau en tot el que hi ha, tant a la terra com al cel, per la sang de la creu de Jesucrist.

► Lectura de l'evangeli segons sant Lluc (Lc 10,25-37)

En aquell temps, un mestre de la Llei, per provar Jesús, s'alçà i li va fer aquesta pregunta: «Mestre, què he de fer per tenir l'herència de la vida eterna?» Jesús li digué: «Què hi ha escrit a la Llei? Què hi llegeixes?»

Ell contestà: «Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb totes les forces, amb tot el pensament, i estima els altres com a tu mateix.» Jesús li diu: «Has respost bé: fes-ho així i viuràs.»

Ell, amb ganes de justificar-se, preguntà a Jesús: «I per a mi, qui són aquests altres?» Jesús prosseguí: «Un home baixava de Jerusalem a Jericó i caigué en mans de lladres, que el despullaren, l'apallissaren i se n'anaren deixant-lo mig mort. Casualment baixava pel mateix camí un sacerdot que el veié, però passà de llarg per l'altra banda. Igualment un levita, quan arribà al lloc, passà de llarg per l'altra banda. Però un samarità que viatjava per aquell indret, quan arribà i el veié, se'n compadí, s'hi acostà, li embenà les ferides, després d'amorosir-les amb oli i vi, el pujà a la seva pròpia cavalcadura, el dugué a l'hostal i se n'ocupà. L'endemà, quan se n'anava, donà dues monedes de plata a l'hostaler dient-li: «Ocupa't d'ell i, quan jo torni, et pagaré les despeses que hagis fet de més.»

Quin d'aquests tres et sembla que va veure l'altre que hem d'estimar, en l'home que havia caigut en mans de lladres?» Ell respongué: «El qui es va compadir d'ell.» Jesús li digué: «Doncs tu fes igual.»

► Lectura del libro del Deuteronomio (Dt 30,10-14)

Moisés habló al pueblo, diciendo: «Escucha la voz del Señor, tu Dios, guardando sus preceptos y mandatos, lo que está escrito en el código de esta ley; conviértete al Señor, tu Dios, con todo el corazón y con toda el alma.

»Porque el precepto que yo te mando hoy no es cosa que te exceda, ni inalcanzable; no está en el cielo, no vale decir: «¿Quién de nosotros subirá al cielo y nos lo traerá y nos lo proclamará, para que lo cumplamos?»; ni está más allá del mar, no vale decir: «¿Quién de nosotros cruzará el mar y nos lo traerá y nos lo proclamará, para que lo cumplamos?» El mandamiento está muy cerca de ti: en tu corazón y en tu boca. Cúmplelo.»

► Salmo responsorial (68)

R. *Humildes, buscad al Señor, y revivirá vuestro corazón.*

Mi oración se dirige a ti, / Dios mío, el día de tu favor; / que me escuche tu gran bondad, / que tu fidelidad me ayude. / Respóndeme, Señor, con la bondad de tu gracia; / por tu gran compasión, vuélvete hacia mí. R.

Yo soy un pobre malherido; / Dios mío, tu salvación me levante. / Alabaré el nombre de Dios con cantos, / proclamaré su grandeza con acción de gracias. R.

Miradlo, los humildes, y alegraos, / buscad al Señor, y revivirá vuestro corazón. / Que el Señor escucha a sus pobres, / no desprecia a sus cautivos. R.

El Señor salvará a Sión, / reconstruirá las ciudades de Judá. / La estirpe de sus siervos la heredará, / los que aman su nombre vivirán en ella. R.

El bon samarità. Pintura de Domenico Fetti (1589-1642). Museu Thyssen-Bornemisza, Madrid

► Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los colosenses

(Col 1,15-20)

Cristo Jesús es imagen de Dios invisible, primogénito de toda criatura; porque por medio de él fueron creadas todas las cosas: celestes y terrestres, visibles e invisibles, Tronos, Dominaciones, Principados, Potestades; todo fue creado por él y para él. Él es anterior a todo, y todo se mantiene en él.

Él es también la cabeza del cuerpo: de la Iglesia. Él es el principio, el primogénito de entre los muertos, y así es el primero en todo. Porque en él quiso Dios que residiera toda la plenitud. Y por él quiso reconciliar consigo todos los seres: los del cielo y los de la tierra, haciendo la paz por la sangre de su cruz.

► Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 10,25-37)

En aquel tiempo, se presentó un maestro de la Ley y le preguntó a Jesús para ponerlo a prueba: «Maestro, ¿qué tengo que hacer para heredar la vida eterna?» Él le dijo: «¿Qué está escrito en la Ley? ¿Qué lees en ella?» Él contestó: «Amarás al Señor, tu Dios, con todo tu corazón y con toda tu alma y con todas tus fuerzas y con todo tu ser. Y al prójimo como a ti mismo.» Él le dijo: «Bien dicho. Haz esto y tendrás la vida.»

Pero el maestro de la Ley, queriendo justificarse, preguntó a Jesús: «¿Y quién es mi prójimo?» Jesús dijo: «Un hombre bajaba de Jerusalén a Jericó, cayó en manos de unos bandidos, que lo desnudaron, lo molieron a palos y se marcharon, dejándolo medio muerto. Por casualidad, un sacerdote bajaba por aquel camino y, al verlo, dio un rodeo y pasó de largo. Y lo mismo hizo un levita que llegó a aquel sitio: al verlo dio un rodeo y pasó de largo. Pero un samaritano que iba de viaje, llegó a donde estaba él, y, al verlo, le dio lástima, se le acercó, le vendó las heridas, echándole aceite y vino, y, montándolo en su propia cabalgadura, lo llevó a una posada y lo cuidó. Al día siguiente, sacó dos denarios y, dándoselos al posadero, le dijo: «Cuida de él, y lo que gastes de más yo te lo pagare a la vuelta.» ¿Cuál de estos tres te parece que se portó como prójimo del que cayó en manos de los bandidos?» Él contestó: «El que practicó la misericordia con él.» Díjole Jesús: «Anda, haz tú lo mismo.»

COMENTARI

Qui és el meu pròxim?

La paràbola del bon samarità és un cant a l'amor cristià. Davant d'aquell home mig mort i abandonat, el samarità, a diferència del levita i el sacerdot, es deixa interpel·lar i això li permet d'acostar-se a aquell desconegut sense dificultat. El cura amb atenció i delicadesa, i fins i tot se'l carrega a les espatlles. En un segon moment, demana ajuda a les estructures socials donat que la seva missió és estar al servei de les persones. Mirant de prop el samarità, em sembla veure el mateix Jesús. De fet, el samarità era cristià en el cor. Per a ell, aquell home abandonat era un germà.

Fem marxa enrere en la pàgina evangèlica. Abans que Jesús li expliqués la paràbola, un mestre de la Llei li havia preguntat qui era el seu pròisme, una pregunta molt discutida en els cercles rabínic de l'època. Al final de la paràbola, en canvi, Jesús li torna la pregunta formulant-la, però, de manera molt diferent: li demana la seva opinió sobre qui s'ha comportat com a pròisme de l'home que ha estat agredit pels bandolers. El salt de qualitat és evident. Jesús invita el mestre de la Llei a superar qualsevol disquisició teòrica i evasiva sobre el contingut de la paraula pròisme i a fer-se pròisme indistintament de totes les persones, sense considerar

la seva categoria social. La intervenció de Jesús, doncs, ho ha capgirat tot.

Nosaltres volem saber qui és el pròisme segons la llei i Jesús ens diu: el pròisme ets tu cada vegada que t'acostes a una persona que et necessita. Això significa que la persona necessitada t'ofereix la possibilitat d'estimar. Allò important no és saber qui és el meu pròisme sinó saber que jo he de fer-me pròisme de qualsevol persona que Déu posa en el meu camí. Ara bé, estem disposats a superar les barreres i les discussions inútils que sovint ens impedeixen d'ajudar els germans?

Dra. Núria Calduch-Benages

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 3a setm.): Is 1,10-17 / Sl 49 / Mt 10,34-11,1 ■ **dimarts**: Is 7,1-9 / Sl 47 / Mt 11,20-24 ■ **dimecres**: Is 10,5-7.13-16 / Sl 93 / Mt 11,25-27 □ **dijous**: Is 26,7-9.12.16-19 / Sl 101 / Mt 11,28-30 □ **divendres**: Is 38,1-6.21-22.7-8 / Is 38,10.11.12abcd.16 / Mt 12,1-8 ■ **disabte**: Mi 2,1-5 / Sl 9 / Mt 12,14-21 ■ **diumenge** vinent, XVI de durant l'any (lit. hores: 4a setm.): Gn 18,1-10a / Sl 14 / Col 1,24-28 / Lc 10,38-42.

DIÀLEGS SOBRE LA FE

Un llibre per a pares i mares

Aquest no és un llibre per a infants. Tampoc no és un llibre per a teòlegs, menys encara per a filòsofs. És un llibre per a pares i, sobretot, per a mares. Em pregunto en ell com parlar de Déu als infants del segle XXI. No hi ha dubte que parlar de Déu sempre és difícil i, més encara, en un context espiritualment sec com el nostre, però partim de la convicció que val la pena parlar-ne, fins i tot assumint la possibilitat de no reeixir.

Molts consideren que la qüestió de Déu és una qüestió irrelevant, una temàtica mancada d'interès educatiu, un residu del passat que no interessa les noves generacions. D'altres associen la idea de Déu a sentiments de culpa i de temor que, de cap manera, desitgen que visquin els seus fills.

En el nostre context cultural, occidental, líquid i post-modern, ja no és evident que s'hagi de parlar de Déu als infants. Aquesta és una novetat històrica significativa.

Allò que es donava per assentat, és qüestionat. Això exigeix un exercici de raonament, de persuasió. Cal evitar el sistemàtic procés de projecció. Seria molt lamentable no parlar de Déu als fills per causa d'una mala transmissió rebuda. Cal donar-los la possibilitat de viure aquesta experiència, estimular la seva dimensió espiritual, però per això, cal superar els prejudicis que estan enquistats en l'estructura emocional de la persona.

Parteixo del següent pressupòsit: si Déu no és una força alliberadora, un Amor que edifica i cura des de dins de la persona, no crec que valgui la pena escatir com parlar de Déu. Els qui creiem que Déu és aquell Amor còsmic que alena la persona i la condueix a la màxima plenitud del seu ésser, no som indiferents a la pregunta sobre com parlar de Déu als infants del segle XXI, perquè considerem que és valuós que descobreixin, en el fons del seu ésser, aquesta energia creadora de bondat, de veritat i de bellesa.

Francesc Torralba

(Ah, sí? Com parlar de Déu als infants, Editorial Claret)

Lucy y su hermano Lolo

Se llama Lucy. De profesión telefonista. Renunció a formar una familia para dedicarse de lleno a su hermano, imposibilitado en una silla de ruedas, durante 28 años. Hoy, beato Manuel Lozano Garrido. Durante una entrevista, para Radio Barcelona, me decía:

«Compartir mi vida con la de él fue una inmensa gracia que Dios me otorgó. Lolo era como un hijo para mí. Si hubiera vivido mil vidas, se las hubiera dedicado a él...»

»Lolo fue mi alegría, mi apoyo, mi fuerza espiritual y mi maestro: Me enseñaba a dar y a darme a los demás. Pude apreciar, después de su muerte, que yo no sabía vivir sin él. Entonces comprobé que mi vida había sido la más bonita de todas las vidas. Que mi juventud, junto a él, fue lo más maravilloso que yo viví.

»Lolo era muy delicado y cariñoso; sus detalles eran numerosos. Siempre estaba contento y alegre. Él afirmaba: «Soy de profesión paralítico. No me cambiaría por nada del mundo.» Un día me regaló un ramo de rosas blancas. Me escribió un poema muy bello que al final decía: «Soy la cruz de tu rosario.»

»Lo más grande de su vida y de su dolor era su ofrecimiento total a Jesús. Sabía que su dolor, unido al de Cristo, era redentor y ello le bastaba. Jamás lloramos. Sí que nos reíamos mucho. Siempre estábamos contentos y de buen humor: éramos felices.»

J. M. Alimbau

SANTORAL

11. ✚ Diumenge XV de durant l'any. Sant Benet (†547), abat, patriarca dels monjos d'Occident, copatró d'Europa (1964) i patró dels arxivers, bibliotecaris i documentalistes; sant Pius I, papa (140-155) i mr.; santa Olga, reina.

12. Dilluns. Sant Joan Gualbert, abat; sant Abundi, prev. i mr. a Còrdova (854); sant Ignasi Delgado, bisbe i mr.; sant Josep Fernández, prev. i mr.; santa Marciana, vg. i mr.

13. Dimarts. Sant Enric (†1024), emperador germànic; sant Eusebi de Cartago, bisbe; santa Teresa de Jesús dels Andes, vg. carmelitana xilena; santa Sara, vg.

14. Dimecres. Sant Camil de Lel·lis (1550-1614), prev., fund. Servents dels Malalts a Roma (MI, 1582), pa-

tró dels malalts i els infermers; sant Francesc Solano, prev. franciscà, de Montilla, missioner al Perú; santa Adela, viuda; beat Gaspar Bono, prev. m'nim, de València.

15. Dijous. Sant Bonaventura (1218-1274), bisbe d'Albano i doctor de l'Església, cardenal (franciscà); sant Antíoc, metge mr.; sant Pompili-Maria Pirrotti, prev. escolapi.

16. Divendres. Mare de Déu del Carme o del Carmel (s. XIII), patrona de la gent de mar; santa Magdalena Albrici de Como, vg. agustina.

17. Dissabte. Sant Aleix, pelegrí; santes Justa i Rufina, vgs. i mrs.; santa Marcel·lina, vg., germana de sant Ambrós; sant Lleó IV, papa (847-855); beates Annetta Pelràs, Teresa de Sant Agustí i companyes, vgs. carmelitanes i mrs.

QUERIDOS ABUELOS

Beneficio directo a la familia

Cada vez aparecen más investigaciones que hablan del importante papel de los abuelos y abuelas en sus familias. Conforme se ha ido estudiando este

tema, al que quiero llamar *abuelidad*, se ha ido haciendo más evidente que la experiencia de ser abuelos es compleja y diversa.

Hay estudios que muestran que un apoyo apropiado por parte de los abuelos, y especialmente el apoyo de las abuelas, es de gran utilidad para las madres muy jóvenes y también en las familias con padres divorciados.

Para la gran mayoría de abuelos, la interacción con los nietos es la fuente primordial de satisfacción y afecto, pero, además, la buena relación abuelos-nietos puede beneficiar directamente a la familia. A modo de ejemplos, vean los papeles que pueden desempeñar los abuelos en las familias:

1. Pueden ser un *estabilizador*, cuya presencia constante brinda seguridad en los momentos de transición o de crisis.
2. Su hogar puede ser el lugar de encuentro para el contacto y la reunión familiar.
3. Pueden desempeñar el papel de *guardianes de la familia*, sobre todo en los momentos de turbulencia familiar (divorcios, conflictos familiares, etc.).
4. Pueden ser árbitros y mediadores entre padres e hijos, aliviando las tensiones intergeneracionales.
5. Pueden ser el *historiador de la familia*, ayudando a sus miembros a relacionar su pasado con su presente, a fin de que puedan entender cómo ha evolucionado la familia. Como dice un refrán, «el mayor merecimiento de la vida es ser abuelos».

Dr. Paulino Castells

(Queridos abuelos, Ediciones Ceac. Estimats avis, Ed. Columna)

ENTREVISTA

MANUEL CLARET NONELL

Comunió de l'amor

«Qui vulgui saber de la profunditat humana i de la riquesa espiritual que comporta l'estat conjugal, principalment a partir del Concili Vaticà II, hi trobarà una font de formació personal i espiritual potser sorprenents», assegura el Dr. Manuel Claret quan es refereix al seu darrer llibre: *Matrimoni, comunitat de vida i amor* (editat en català per la Facultat de Teologia de Catalunya: Biblioteca Litúrgica, Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona; i en castellà pel Centre d'Estudis Pastorals). Mn. Claret, delegat diocesà de Pastoral Familiar de Barcelona i rector de la parròquia Verge de la Pau de Barcelona, afirma que «el matrimoni es fonamenta en la comunió de l'amor humà, però a la vegada, com diu el Vaticà II, està obert al diví.»

La gent és prou conscient del que representa el matrimoni?

Crec que no. Avui hi ha un cert desconcert i desconfiança de la grandesa i la importància del que és el matrimoni. La por al compromís conjugal, la mentalitat divorcista, l'amor líquid, la pèrdua de valors socials i familiars, la visió subjectivista amb l'ambigüitat actual social del contingut de la paraula matrimoni... creen un desconcert en els adults i una dificultat de comprensió entre els joves.

Què cal fer davant la poca o nul·la formació religiosa dels joves... que es volen casar en l'Església?

El primer que cal fer és acollir-los, que es trobin amb una Església que s'interessa i que vol dialogar amb ells. És a partir d'aquí que es pot presentar el missatge cristià. A partir de la realitat de les seves vides, i de l'experiència de les seves carències. Quan els que es volen casar veuen que el contingut de la fe enriqueix i obre noves perspectives a la persona, comencen a interessar-se per l'Evangeli. És aquest un moment privilegiat per presentar la fe.

Els joves tenen clar el que és comprometre's a estimar a una altra persona en un amor per sempre?

No, no ho tenen clar. A la pregunta responen que sí, que el seu compromís desitgen que sigui un amor per sempre; però si en un futur les coses no funcionen referan la seva vida novament. Com fer-los-hi entendre? Que arribin a copsar que el veritable amor és un valor definitiu. El compromís per sempre no és una obligació, un manament, sinó la qualitat del veritable amor.

Òscar Bardají i Martín

AGENDA

ACTES I CONFERÈNCIES

Processó en honor de la Mare de Déu del Carme. Dia 17 de juliol. Actes: 17 h sortida de la parròquia de Sant Miquel del Port (Pl. de la Barceloneta); 17.30 h Moll del rellotge, inici del recorregut per aigües del port; 19 h Missa al moll dels pescadors; 20 h actuació del Selectiu de Cantaires de la Barceloneta. Presideix els actes el Dr. Lluís Martínez Sistach, cardenal arquebisbe de Barcelona. Organitzen: Delegació diocesana de l'Apostolat del Mar i Confraria de pescadors de Barcelona.

Sisena Eucaristia Missionera. Per sisè any consecutiu, les tres diòcesis de Barcelona celebraran, dissabte 17 de juliol, l'Eucaristia Missionera dirigida a tots els missioners que aquest dia són entre nosaltres, als seus familiars i als col·laboradors de les Delegacions de Missions. La presidirà el bisbe Mons. Agustí Cortés (11 h), a la capella del Santíssim de la catedral de Sant Feliu de Llobregat. Confirmar l'assistència: tel. 932 701 014, a/e: dmissions5112@arqbcn.org.

Xerrades per a universitaris i professionals joves. Sobre el tema «Què implica ser cristià al món d'avui?». En el diàleg amb la ciència... En el quotidià... Com a ciutadà... Sessions independents per debatre, viure, escoltar... a la frescor dels vespres d'estiu. Dies 15, 22 i 29 de juliol (20.30-22 h), al Casal Lloïola (c/ Balmes 138). Informació: 934 156 434 o www.casalloiola.org.

XVII Festival Internacional de Carilló de Barcelona 2010. Els dies 17, 18, 24 i 25 de juliol (21 h), amb el carilló del Palau de la Generalitat, els músics Stefano Colletti, Koen Van Assche, Jeff Davis i Anna Maria Reverté interpretaran respectivament el següent programa: Impressionisme francès, homenatge a Chopin, de Dowland a Davis i homenatge a Albéniz. Lloc d'audició gratuïta: Pati dels tarongers o Galeria Gòtica del Palau de la Generalitat.

CURSETS

Camino de perfección de santa Teresa de Jesús, a cargo del P. Secundino

ROSA DEULOFEU EN EL MEU RECORD

3. La Joventut

En acabar els estudis de COU a les escoles Pérez Iborra, amb molt bones notes, va dedicar els primers mesos a treballar a l'empresa familiar. Feia de caixa a les botigues de la Rambla. Però de seguida va entrar a La Caixa amb contracte temporal, i mentre treballava es presentà a les oposicions que va convocar La Caixa i després de moltes nits de preparació i estudi amb la seva amiga Concha les dues van aconseguir entrar amb contracte fix. El seu lloc de treball va ser en l'alta direcció, primer a la Via Laietana i més tard al nou edifici de la Diagonal.

Paral·lelament, amb el seu germà i les seves cosines Montse i Matilde, s'incorporaren a la joventut de la parròquia de Sant Jaume i després a la de Sant Just i Pastor. Sempre, tant a l'escola com a casa, la seva devoció i la seva pràctica religiosa era profunda i sincera, i en incorporar-se a les parròquies citades, la seva vocació apostòlica anava adquirint força. Segurament, la decisió del seu germà de fer-se sacerdot la va empènyer una mica. Sempre anaven junts i, en anar ell a la Murtra, va despertar en ella un desig de dedicar-se plenament al Senyor; fins al punt que va decidir deixar La Caixa i anar amb el grup de Clara Eulàlia. La seva sortida de La Caixa va tenir tota la delicadesa pròpia de la seva manera de ser i de fer: va posar a la taula de tots els companys de la secció un gerret amb una rosa que jo li vaig comprar a la Rambla. El record que va deixar va ser molt fort i tant durant la malaltia com a l'enterrament tots es feren presents i l'acomiadaren amb veritable emoció; encara ara me'n parlen. Va deixar petjades pel camí.

Pel que fa a nosaltres, li vàrem dir que si no havíem posat cap dificultat al seu germà, a ella tampoc no hi posaríem. Si els vàrem educar en la fe, havíem de ser coherents. I el que són les coses, en dedicar-se més endavant als centres d'esplai i després a la Delegació de Joventut, va tornar a casa i amb la seva dolcesa i el seu amor vàrem poder col·laborar en el seu apostolat ajudant-la tant com vam saber i poder. Déu sempre ajuda.

Joan Deulofeu

Castro, ocd, de la Universidad Pontificia de Comillas (Madrid). Del 21 al 27 de julio en Martí Codolar (Barcelona). Informació: Salomé Guerris, tel. 937 264 273 o 610 297 588.

IN MEMORIAM

P. Ramon Vicens Espías (el primer a l'esquerra de la foto). Ens va deixar el 27 de maig. Va ser enviat a Tanzània pels Missioners d'Àfrica (Pares Blancs) i allí desenvolupà la seva tasca pastoral durant 45 anys. Treballà en projectes per a malalts de sida i per ajudar els nens orfes a causa de la mort dels pares per aquesta malaltia. La foto és del 26 d'oc-

tubre de 2006, quan el P. Vicens visità el cardenal Martínez Sistach amb el bisbe de Mwanza (Tanzània).

EXERCICIS I RECESSOS

Retiro para familias, con el P. José M. Fernández Cueto «El universo creado por Dios», el 18 julio. Ejercicios espirituales ignacianos para hombres y jóvenes, con el P. José M. Fernández Cueto, del 26 al 31 de julio. Dirigidos a todos por el P. Pedro Cura, del 2 al 7 de agosto. Casa Mare de Déu de Montserrat, Caldes de Montbui. Tel. 938 654 496 o 697 840 559.

FE D'ERRRATES

En el peu de la foto de l'article «Preparam la visita del Sant Pare» (primera pàgina), corresponent al diumenge 4 de juliol, es diu que és la façana de La Passió del temple de la Sagrada Família, quan en realitat és la façana del Naixement.

PREPAREM LA VISITA DEL SANT PARE

4. Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic: «El Sant Pare ve a confortar-nos en la fe»

«El Sant Pare no ve a Vic, però ve a Catalunya. Quan el Pontífex visita un lloc, el seu objectiu és confortar els creients en la fe. Barcelona farà catequesi sobre el ministeri del Sant Pare, sobre Gaudí com a exemple de fe i cultura, i sobre la família; i nosaltres com a diòcesi ens hi unirem.»

—La recent visita del cardenal secretari d'Estat, Tarcisio Bertone, indica un canvi de perspectiva de la Santa Seu en relació amb Catalunya?

—«Crec que ha estat més positiu com des de Catalunya hem mirat la nostra relació amb el Vaticà a partir d'aquesta visita que no a l'inrevés. Que Bertone hagi estat amb nosaltres de manera generosa —perquè podia haver vingut a la beatificació i marxar tot seguit—, que estigués a Montserrat i visités Igualada, que parlés en català, ens ha ajudat a adonar-nos que la Santa Seu ens mira amb afecte.

—Com veu el diàleg de les parròquies amb els musulmans?

—«No veig problemes de convivència entre religions, i hi ha parròquies que tenen una relació habitual amb musulmans. L'Església catòlica defensa la llibertat religiosa, per a nosaltres i per a tots. I el diàleg interreligiós ha de fer-se en els àmbits que convingui, però allò important és el diàleg en la vida quotidiana. Cal defensar la llibertat religiosa, la dignitat humana i la pau, però deixant clara la pròpia identitat.»

(Traduït de les declaracions a Maria Paz López, *La Vanguardia*, 30/05/2010)

PALABRA Y VIDA

El espíritu de Asís en Barcelona

El próximo otoño Barcelona será sede de dos acontecimientos religiosos de gran significado: el Encuentro Internacional de Oración por la Paz y la visita del Santo Padre Benedicto XVI para dedicar el templo de la Sagrada Familia. Hemos de prepararnos tanto en lo espiritual como en la organización, sin duda. Creo que ambos acontecimientos consolidarán la tradición que nuestra ciudad tiene de ser acogedora y hospitalaria.

El encuentro Internacional de Oración por la Paz tendrá lugar los días 3, 4 y 5 del próximo mes de octubre. En el último de estos encuentros, el celebrado en Cracovia —la ciudad con tan entrañables recuerdos de Juan Pablo II— en setiembre del año pasado, tuve el gozo de anunciar que el próximo se celebraría en nuestra ciudad. Barcelona ya acogió este acontecimiento el año 2001. Desde entonces, en las 24 ediciones celebradas hasta ahora, esta iniciativa ha recorrido las principales ciudades de Europa y también del continente americano, ya que la del 2006 se celebró en Washington.

Estos encuentros tiene la intención de mantener el llamado *espíritu de Asís* que se puso de manifiesto

en la jornada interreligiosa de oración por la paz promovida por Juan Pablo II y celebrada en la ciudad de San Francisco, a la que asistieron ciento treinta responsables religiosos de las Iglesias y comunidades cristianas y de las principales religiones del mundo en una fecha que ya se ha hecho histórica: el 27 de octubre del 1986.

Este encuentro internacional de hombres y mujeres de religión, promovido por la Comunidad de San Egidio, mucho ha hecho para introducir en el mundo el compromiso de un diálogo entre las religiones y de un servicio de todas ellas a favor de la paz. La paz es la aspiración que se encuentra en todas las religiones, en su identidad más profunda.

De modo alguno se quieren igualar todas las religiones ni fomentar un sincretismo. Se trata de un encuentro sincero, en el respeto a la propia identidad de cada religión. Se dialoga con sinceridad y cada una de las instituciones presentes reza en un lugar determinado de acuerdo con su propia tradición espiritual. Pero todos pidiendo a Dios el don de la paz.

Después, en la conclusión del encuentro, los líderes de las religiones convergen hacia un acto común, en el que se pone de relieve el compromiso de todos en trabajar por la paz desde la misión propia de unas instituciones religiosas.

Así, las religiones acaban formando un arco iris luminoso. Por ello en el símbolo creado por la comunidad de San Egidio para estos encuentros figuran los colores del arco iris y la paloma de la paz, de Picasso, un símbolo bien familiar a nuestra ciudad por diversas razones.

El objetivo de esta iniciativa —tal como dijo Benedicto XVI en el mensaje enviado a los participantes en Cracovia— consiste en «promover el perdón y la reconciliación, y luchar contra la violencia, el racismo, el totalitarismo y el extremismo que desfiguran la imagen de Dios en el hombre». Confío en la colaboración de todos para que Barcelona pueda celebrar dignamente las bodas de plata del *espíritu de Asís*.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arzobispo de Barcelona